

بررسی راهکارهای شکل گیری معماری نماهای ساختمان های مسکونی

مبتنی بر فرهنگ (نمونه موردی: خیابان میرزا کوچک خان شهرستان بجنورد)

لادن اسدی^۱، سحر گودرزی^۲

^۱عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ایران.

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، ایران.

Sa.goodarzi@yahoo.com

نام ارائه دهنده: سحر گودرزی

چکیده:

نماها، به عنوان اجزای مهم تشکیل دهنده فرم شهر، و نماینده ظاهر و نمود بیرونی ساختمان ها و فعالیت های درون آنها در احساس یک فضای شهری به عنوان یک کل مؤثر هستند. اهمیت منظر شهری از آن جهت است که ابعاد غیر کالبدی شهر مانند ارزش ها، هویت، سلاقی زیبا شناختی، طبیعت، تاریخ و مذهب یک شهر را نمایش می دهد. بنابراین تک تک اجزای آن، این رسالت را بر دوش دارند که در هماهنگی با بقیه عناصر نقش خود را به خوبی ایفا نمایند. در این مقاله ابتدا نما در معماری و نقش آن در هویت شهری معرفی می شود و سپس با بررسی نماهای ساختمانی نمونه های مختلف از واحدهای مسکونی در شهرستان بجنورد اهمیت توجه به هویت و ارزش های فرهنگی در نما ساختمان های این شهرستان تحلیل می گردد. در ادامه نقش مخاطب در وجود آمدن معماری مبتنی بر فرهنگ توضیح داده شده و در می یابد که نماهای ساختمانی با هویت و ارزشمند حاصل نمی گردد مگر در جامعه ای فرهنگی که تشنه هنر و معماری باشند و در پایان سعی شده است راهکارهایی برای چگونگی طراحی نماهای ساختمانی متناسب با هویت شهری ارائه شود.

واژه های کلیدی: نما، فرهنگ، هویت شهری، معماری، مخاطب فرهیخته

۱- مقدمه

نمای ساختمان ها علاوه بر اینکه چهره بیرونی یک ساختمان را نشان می دهند هنگامی که در درون یک شهر، در مجاورت یکدیگر قرار می گیرند، اهمیتی به مراتب بیشتر یافته و سیما و رخ شهری را تشکیل می دهند.

در چند دهه اخیر توجه بیش از حد به فرم های جدید و مدها و تبلیغات ژورنالیستی و بی توجهی به فرم های بومی لطمه های بسیاری به نماها و سیمای محلات در مناطق با هویت شهر وارد کرده است که نتیجه آن، بدنه ها و نماهای شهری ناموزون و مغشوشی است که بیش از آن که فضایی تعریف کند که افراد به حضور در آن و تعامل اجتماعی ترغیب شوند، آنها را از خود رانده و وادار به عبور هر چه سریع تر می کند چنین شهری رفته رفته سرزندگی و حیات مدنی خود را از دست می دهد.

این مقاله با این فرضیه که نماهای ساختمانی مبتنی بر فرهنگ، حیات مدنی و سیمای شهر را می سازند با استفاده از مطالعات نظری، بررسی تحلیلی تحقیقات انجام شده قبلی در این زمینه، پرسشنامه و مصاحبه به دنبال راهکارهایی پیرامون طراحی نماهای ساختمانی با هویت می پردازد و در این بین نقش طراحان، معماران و مخاطبان معماری را مورد ارزیابی قرار داده و با این رویکرد که معماران و طراحان تنها مسبب بحران بی هویتی نماهای ساختمانی نیستند به مسئله گشایی پرداخته و نقش مخاطبین معماری را در این فرایند مورد کنکاش قرار می دهد.

۲- مفاهیم واژه نما